

Звіт за результатами всеукраїнського опитування внутрішньо переміщених осіб та мешканців приймаючих громад

Липень-серпень 2016

25 жовтня у вівторок, в Українському кризовому медіа центрі відбулася презентація результатів всеукраїнського опитування внутрішньо переміщених осіб та мешканців приймаючих громад.

Дослідження було здійснено у липні-серпні Київським міжнародним інститутом соціології за фінансової підтримки Уряду Канади через Міністерство міжнародних справ Канади та Інтерньюс у рамках проекту «Вдосконалення комунікації між внутрішньо переміщеними особами та громадами, що опинилися під впливом конфлікту».

Усього методом особистого інтерв'ю в усіх областях України було опитано 1500 мешканців приймаючих громад та 1003 ВПО.

Згідно із результатами дослідження, більшість опитаних переселенців не відчують до себе упередженого ставлення місцевих мешканців, а також мають із ними налагоджені зв'язки та стосунки. Зі свого боку мешканці приймаючих громад декларують переважно позитивне (43%) або нейтральне (44%) ставлення до ВПО. Права третини (31%) респондентів-ВПО порушувалися у зв'язку зі статусом переселенця. Найбільш типова сфера порушення прав пов'язана з отриманням соціальних виплат та пільг від держави, на другому місці – оренда житла, на третьому – сфера працевлаштування. Вразливі категорії населення (у зв'язку зі станом здоров'я, освітою, працевлаштуванням тощо, приблизно 36% опитаних) менш впевнені у можливості захистити свої права та отримати допомогу. Разом із тим, лише 28% знають недержавні організації та волонтерів, які безкоштовно надають юридичну допомогу. «На превеликий жаль, держава не забезпечує ВПО безкоштовною вторинною правовою допомогою, єдиними помічниками переселенців у правових питаннях залишаються громадські організації. Юристи нашої організації щомісяця надають правову допомогу щонайменше 3 тис. внутрішньо переміщених осіб в п'яти східних регіонах України. І попри всі заяви Уряду щодо відновлення соціальних виплат ВПО, найбільш часто до наших команд звертаються з питаннями про шляхи відновлення порушеного права на соціальну допомогу та пенсії.» - сказала **Олена Виноградова**, аналітик БФ «Право на захист».

Дослідження виявило, що майже третина мешканців приймаючих громад (29%) вважають, що допомагати треба тільки переселенцям з проукраїнськими поглядами, а 27% покладають на ВПО частину провини за конфлікт на Донбасі. «Хоча люди, що поділяють ці погляди, - у меншості, їхнє ставлення може підсилювати відчуття дискомфорту ВПО у приймаючих громадах. Разом із тим ми з'ясували, що досвід спілкування з ВПО впливає на погляди цієї категорії населення у кращу сторону» - сказала **Марина Шпікер**, керівник дослідження. 58% ВПО не збирається змінювати місце проживання, однак 36% сподівається повернутися додому, якщо з'явиться така можливість.

Протягом кварталу, що передував дослідженню, 42% опитаних переселенців натрапляли на матеріали про свої проблеми у ЗМІ. «Прикметно, що найбільше позитивних відгуків мали саме матеріали регіональної преси, 75% ВПО залишилися задоволені, тоді як рівень задоволеності матеріалами національної преси – всього 41%» - звернула увагу **Валентина Кузик**, радник з гуманітарних питань Internews в Україні.

"Шість із десяти внутрішньо переміщених осіб хотіли б бачити більше матеріалів у медіа, присвячених їх проблемам. На їх думку, основний недолік в нинішній практиці висвітленні проблем переселенців - брак корисної інформації. Наприклад, половина опитаних досі не знає, де можна отримати фінансову чи матеріальну допомогу в разі потреби." - підсумувала **Марина Шпікер**.

Контакт для ЗМІ:

Валентина Кузик

Internews в Україні

Тел: +380675005589

Email: vkuzyk@internews.org

Проект здійснюється за фінансової підтримки Уряду Канади через Міністерство міжнародних справ Канади